

Etika v islámu

Zuzana Svobodová

Etika islámu

- *Korán* (650-655, prorok *Muhammad Ibn Abdulláh* – 570, Mekka až 632, Medína)
- dva významní islámští myslitelé: al Fárábí (kol. 950), al Ghazzálí (1058-1111)
- slovo „islám“ pochází z kořene „slm“, *aslama* – „podrobit se“ (Bohu) – *muslim* je lingvisticky od tohoto slovesa aktivní participium – *muslim* znamená podřízený, poddán
- Bůh nejvíc odpouštějící, nejslitovnější

Etika islámu

- **svobodná vůle:** každému člověku dána konečná volba následovat boží příkazy nebo být nevěřící („putovat naslepo“ světem)
- skutečná ušlechtilost (ctnost) pochází z podřízení se božímu slovu; toto podřízení má provázet spravedlnost a láska
- V Koránu patří práva lidí a boží zákony k sobě; podle nich se má vůči všem lidem jednat s úctou, protože všechny stvořil Bůh.

Etika v islámu – al Fárábí

- svět je jednotný, ale rozdělenost stále ještě trvá; lidé se mají podílet v obou oblastech: v činnostech mimo intelektuálního, nižšího světa (jako rostliny a zvířata), ale také se účastnit intelektuálního, vyššího světa (vrcholem Bůh) - al Fárábí ovlivněn neoplatonismem a aristotelskou filosofií

Etika v islámu – al Fárábí

- osoba a společnost musí jednat tak, aby se zvýšila **dokonalost** každého
- „zlo“ je chybění dokonalosti / nedostatek dobra
- Bůh pomáhá při dalším zdokonalování tvorů, dobro rozvíjí naše intelektuální schopnosti
- **šťěstí** – je vyhledáváno pro svou vlastní příčinu

Etika v islámu – al Fárábí

- jedinec musí používat **rozum**, i společnost by měla být uspořádána tak, aby bylo dosaženo **harmonie**
- Harmonie je dosaženo vykonáváním **povinností** vzhledem k roli ve společnosti.

Etika v islámu – al Fárábí

- Harmonické společnosti lze dosáhnout prostřednictvím účinného a racionálního vedení, stejně jako skrze výuku náboženství. Konec je stejný: harmonické sociální zázemí, které umožňuje všem patřičnou část štěstí v tomto životě, stejně jako šanci na štěstí v posmrtném životě.

Etika v islámu – al Ghazzálí

- Boží činy musí být mimo dobro a zlo (jako Bůh tvoří všechny věci, které mohou být hodnoceny jako dobré či zlé).
- z hlediska člověka je dobré to, co je příjemné, užitečné a krásné, zatímco zlo tyto vlastnosti nemá
- lidský rozum nemá poslední slovo ve věcech morálky, protože existují i jiné sféry existence, které překračují schopnost našeho myšlení – Boží pohled přesahuje lidský